

Π & Φ

Περιοδικό Ενημερωτικό Δελτίο
του Τμήματος Περιβάλλοντος,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΠΜΣ στην Πλανητική Περιβαλλοντική Αλλαγή, Διαχείριση & Τεχνολογία

Το Τμήμα Περιβάλλοντος λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Πλανητική Περιβαλλοντική Αλλαγή, Διαχείριση & Τεχνολογία» (ΦΕΚ 2548/Β/27.06.2019). Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η μεταπτυχιακή εξειδίκευση επιστημόνων σε θέματα Πλανητικής Περιβαλλοντικής Αλλαγής, Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών διαρθρώνεται σε τρεις (3) κατευθύνσεις: (α) Περιβαλλοντική Πολιτική και Διατήρηση Βιοποικιλότητας (β) Οικολογική Μηχανική, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή, και (γ) Research in Environmental Sciences. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα στοχεύει μέσα από τη μελέτη και γνώση των βιολογικών, οικολογικών και φυσικοχημικών διεργασιών του περιβάλλοντος: (i) στην παραγωγή επιστημονικού δυναμικού με ολοκληρωμένη αντίληψη των περιβαλλοντικών διεργασιών και των πλανητικών περιβαλλοντικών αλλαγών, (ii) στην ανάδειξη στελεχών και ανθρωπίνων πόρων υψηλού επιπέδου σε ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, πολιτικής και τεχνολογίας και (iii) στη διάχυση επιστημονικών γνώσεων και πολιτισμικών αξιών σε κοινωνικές ομάδες και θεσμοθετημένους οργανισμούς που εμπλέκονται σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Οι σπουδές διαρθρώνονται σε τρία εξάμηνα και υλοποιούνται σε περιβάλλον μικτής διαδικασίας μάθησης, που συνδυάζει δια ζώσης (50%) και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (50%). Η βασική γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική για τις δύο πρώτες κατευθύνσεις και η αγγλική για την τρίτη κατεύθυνση. Οι συμμετέχοντες/ουσες στο ΠΜΣ καταβάλουν τέλη φοίτησης ύψους 1.500€. Ο πρώτος κύκλος επιλογής των φοιτητών/τριών ολοκληρώθηκε στα τέλη Ιούνη 2020 και ακολουθεί ένας δεύτερος κύκλος που θα ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβρη 2020.

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί φυσική συνέχεια των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Τμήματος που λειτούργησαν με επιτυχία την περίοδο 2000 -2020. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι **38 εργασίες σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά** δημοσιεύτηκαν από μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Περιβάλλοντος τα τελευταία 10 έτη ως απόρροια των μεταπτυχιακών διατριβών που εκπόνησαν.

Περισσότερες πληροφορίες για το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό μπορείτε να αναζητήσετε **εδώ**



Περιεχόμενα

Νέο ΠΜΣ στην Πλανητική Περιβαλλοντική Αλλαγή, Διαχείριση & Τεχνολογία	1
Αποχαιρετισμός στους τελειόφοιτους του 2020, από τον Καθ. Ανδρέα Τρούμπη	2
ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: Οικολογία, η Οικονομία της Φύσης	3
ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: Εισαγωγή στην Οικοτοξικολογία	3
Δημοσιεύσεις	4
Αξιολόγηση Προγράμματος Σπουδών από το Συμβούλιο Αποφοίτων – Εργοδοτών	4
Η ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ: Ελένη Καράλη	4
Αξιολόγηση της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας από τους προπτυχιακούς φοιτητές	5
Πιστοποίηση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών από την ΕΘΑΕΕ	5

Το επόμενο τεύχος του 'Π&Φ'

θα κυκλοφορήσει τον
Ιανουάριο 2021.

Συντακτική Επιτροπή:

Κώστας Θεοδώρου
Όλγα-Ιωάννα Καλαντζή
Ιωσήφ Μποτετζάγιας

... από τον Καθηγητή κ. Ανδρέα Τρούμπη*

Τριάντα τρία χρόνια. Μια Ζωή ολόκληρη, κατά την οποία ο Κόσμος και η προσωπική κατάσταση όλων μας άλλαξε άρδην. Οι παλαιότεροι των απόφοιτων του Τμήματος Περιβάλλοντος έχουν αρχίσει να «γκριζάρουν», τα παιδιά τους δίνουν Πανελλήνιες, ανέρχονται διαρκώς την κλίμακα της επαγγελματικής σταδιοδρομίας, είναι «παίκτες» της διοικητικής, ερευνητικής, μελετητικής, οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και διεθνώς. Κι οι νεώτεροι ακολουθούν επιτυχώς τα βήματα τους, όσον διαφοροποιημένα κι αν είναι.

Αν κανείς αναλογισθεί το τί συνέβη αυτά τα 33 χρόνια, θα αντιληφθεί ότι ζούμε μια ραγδαία τομή σε σχέση με την έως τώρα βιολογική, κοινωνική, πολιτική και οικονομική Ιστορία του Ανθρώπου. Ουδέποτε συνέβησαν τόσο δραστικές και ραγδαίες μεταβολές στο Ανθρώπινο κοινωνικο-οικολογικό σύστημα στο χρόνο, όσον κατά την περίοδο αυτή. Ο καπιταλισμός κατίσχυσε αναφανδόν έναντι άλλων οικονομικών συστημάτων, το γεωγραφικό ειδικό βάρος ισχύος μετατοπίστηκε προς την Ανατολική Ασία και τον Ειρηνικό, οι πληθυσμοί της Δύσης γηράσκουν, οι βεβαιότητες του Ορθολογισμού διαβρώνονται, η πλανητική –και όχι μόνον η κλιματική– αλλαγή καλπάζει, νέες πολιτικές ισορροπίες δεν έχουν εισέτι επιτευχθεί. Η Κοινωνία της Διακινδύνευσης και η Οικονομία του Ρίσκου είναι κραταιές και πανταχού παρούσες: η δομική αλληλεξάρτηση Περιβάλλοντος και Οικονομίας εκ των πραγμάτων λαμβάνει νέες εκφράσεις και απαιτεί νέες γνώσεις, δεξιότητες, προσεγγίσεις και αντιλήψεις για τον Περιβαλλοντολόγο, νέο ή παλαιότερο.

Πριν από 33 χρόνια, το εργασιακό διακύβευμα των Περιβαλλοντολόγων ήταν τα φρούδα «επαγγελματικά δικαιώματα» έναντι της συνήθως αυθαίρετης και αντι-επιστημονικής παντοκρατορίας κλάδων του ΤΕΕ. Το ίδιο αφορούσε το σαθρό πεδίο της λεγόμενης «Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης». Ήταν, εν ολίγοις, η αναζήτηση ατομικών βεβαιοτήτων με βασική παραδοχή τη «λήξη» των σπουδών με την παραλαβή του Πτυχίου. Θα ήταν μια χαμένη περίοδος, αν μέσα από τη σώρευση ατομικών ιστοριών απογοήτευσης ή –αντίθετα– συλλογικής επιτυχίας, δεν γινόταν κοινή αντίληψη, σήμερα, ότι η ολοκλήρωση του Πτυχίου είναι η έναρξη μιας περιόδου διαρκούς εξέλιξης και αναβάθμισης γνώσεων, θέσεων και ρόλων. Το ξέρουμε πια καλά: το turn-over της περιβαλλοντικής γνώσης είναι πλέον τα 7 έτη παγκοσμίως.

Πάνε δέκα και πάνω χρόνια, που οι συνάδελφοι του Τμήματος μας, μου ζητούν να κάνω την εισαγωγική ομιλία – διάλεξη – καλωσόρισμα στους νέους και νέες κατ' έτος. Κρατώ σφιχτά και κρυφά, στη σκέψη και ψυχή μου, το αρχικό συμπέρασμα από την επαφή αυτή... Επανέρχομαι λέγων ότι ο νέος Περιβαλλοντολόγος θα είναι αυτός που θα χειρίζεται με άνεση και επάρκεια τα θεμελιώδη μοντέλα της ανθρώπινης δημογραφίας. Θα είναι αυτός που θα αντιλαμβάνεται τις οδηγούς δυνάμεις της ανθρώπινης κατανάλωσης. Και, θα είναι αυτός που θα καταλαβαίνει τα όρια και περιορισμούς της πολυδιάστατης και πολύπλευρης περιβαλλοντικής τεχνολογίας.

Το διακύβευμα σήμερα ουδόλως σχετίζεται με τον αρχικό διοικητικό «καυγά» με τους ημι-αγαμμάτους της Δημόσιας Διοίκησης και τους συνδικαλιστές ισχυρών σωματείων και Επιμελητηρίων. Πάνω από το $\frac{1}{3}$ των λεγομένων «new jobs» σχετίζονται με το Περιβάλλον και τη διαχείριση του. Δείτε, π.χ.: Μηχανικοί καραντίνας, Μηχανικοί Έργων Πλανητικής Αλλαγής, Ειδικοί Ελεύθερου Χρόνου, Ειδικοί Περιβαλλοντικής Νανοτεχνολογίας ή/και Οικολογικής Αποκατάστασης, Ειδικοί Βιο-πληροφορικής, Σχεδιαστές Περιβαλλοντικής Στρατηγικής σε μεγάλους κλάδους της βιομηχανίας, κ.ο.κ. Τούτα δεν είναι αλλοπαρμένα οράματα ` είναι οι προτάσεις στρατηγικής που είτε απευθύνονται σε κορυφαίους παγκοσμίους ηγέτες, είτε απευθύνονται σε διεθνείς

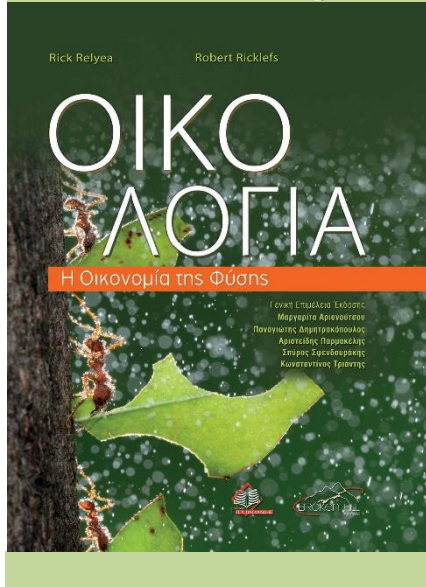
οργανισμούς και μείζονες επιχειρησιακούς ομίλους. Και περιγράφουν, κατά τρόπο λυσιτελή, τη σχέση του νέου Περιβαλλοντολόγου με τη νέα Τεχνολογία και τη νέα Διοίκηση.

Μένοντας, κακώς, στο πλαίσιο της Ελλάδας, γνωρίζουμε πλέον καλά ότι δεν υφίσταται το κλασικό «μαύρο» και «άσπρο» του δημόσιου λόγου στην Ελλάδα ` υπάρχει το σπέρμα μιας διαφορετικής προσέγγισης, όσον διαφορετικός είναι και ο δρόμος της παγκόσμιας κοινότητας μετά το μείζον τραύμα της πρόσφατης πανδημίας. Ο νέος Περιβαλλοντολόγος καλείται να καθορίσει το μετασχηματισμό της Ελληνικής Κοινωνίας και Οικονομίας, συνεισφέροντας στην ατομική και συλλογική πρόοδο.

Οι προκλήσεις και, κυρίως, οι ευκαιρίες είναι μπροστά σας. Carpe diem!



*Ο κος Ανδρέας Τρούμπης είναι Καθηγητής Οικολογίας στο Τμήμα Περιβάλλοντος και πρώην πρόεδρος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η Συντακτική Επιτροπή του Π&Φ τον ευχαριστεί θερμά για την αποδοχή της πρόσκλησής μας να εγκαινιάσει μια στήλη «επικοινωνίας» προς τους τελειόφοιτους του Τμήματός μας.



Οικολογία, η Οικονομία της Φύσης

Αριανούτσου Μ., Δημητρακόπουλος Π., Παρμακέλης Α., Σφενδουράκης Σ., Τριάντης Κ. (γενική επιμέλεια έκδοσης) (Broken Hill Publishers/Π.Χ. Πασχαλίδης, 2019, σ.888)

«Από την πρώτη δημοσίευσή της το 1976, η «Οικονομία της Φύσης» χαίρει μακράς και πιστής υποστήριξης. Διδάσκοντες και φοιτητές εκτιμούν το όραμα του βιβλίου: να παρουσιάσει το υλικό που θέλουν να διδάξουν οι διδάσκοντες με τρόπο που θα ενθουσιάζει τους φοιτητές και θα ενθαρρύνει την αναγνώριση της αξίας του τρόπου με το οποίο πραγματοποιείται η επιστήμη.» Αυτές οι φράσεις των R. Relya και R.Ricklefs ανταποκρίνονται πλήρως στον τρόπο δόμησης του βιβλίου που εστιάζει σε βασικές έννοιες, μαθησιακούς στόχους και επανεξέταση αυτών στην περίληψη του κάθε κεφαλαίου. Οι βασικές όροι συνοδεύονται από πανέμορφη εικονογράφηση και εύληπτα γραφήματα. Ερωτήσεις κριτικής σκέψης, ασκήσεις και παραδείγματα εφαρμοσμένης οικολογίας συμπληρώνουν το φάσμα των παιδαγωγικών χαρακτηριστικών του βιβλίου. Η θεματολογία που καλύπτει είναι ευρεία: Οργανισμοί και φυσικό περιβάλλον (προσαρμογές οργανισμών σε ποικίλα περιβάλλοντα, κλίμα, έδαφος και mega-διαπλάσεις), Οργανισμοί (εξέλιξη, κύκλο

ζωής, στρατηγικές αναπαραγωγής, κοινωνικές συμπεριφορές), Πληθυσμοί (αύξηση και ρύθμιση, δυναμική στον χώρο και τον χρόνο), Αλληλεπιδράσεις ειδών (θήρευση, παρασιτισμός, αμοιβαιότητα, ανταγωνισμός), Κοινότητες και Οικοσυστήματα (δομή και διαδοχή κοινοτήτων, ροή ενέργειας και κύκλοι θρεπτικών) και Πλανητική Οικολογία (οικολογία τοπίου και διατήρηση βιοποικιλότητας). Η πλανητική αλλαγή είναι παρούσα με συγκεκριμένα θέματα σε κάθε κεφάλαιο. Στόχος του βιβλίου είναι η υπογράμμιση της αξίας κατανόησης της οικολογίας από τους φοιτητές και η προσπάθεια να αντιληφθούν γιατί η οικολογία αφορά τη ζωή τους.

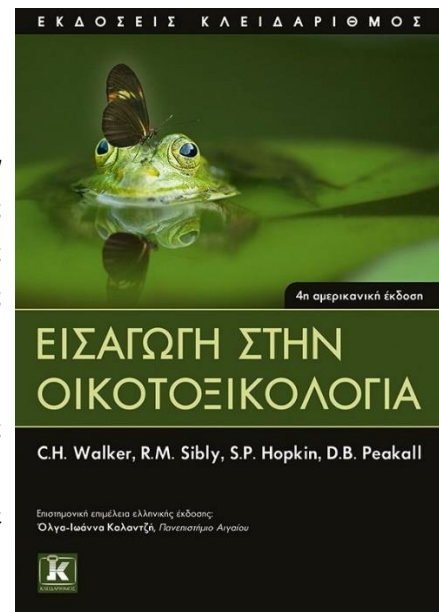
Εισαγωγή στην Οικοτοξικολογία

Καλαντζή Όλγα-Ιωάννα (επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης) (Κλειδάριθμος 2020, σ.528)

Το βιβλίο *Εισαγωγή στην Οικοτοξικολογία*, στην τέταρτη πλέον έκδοσή του, ξεπερνά τα παραδοσιακά όρια των επιστημονικών κλάδων και προσφέρει στους αναγνώστες μια ολοκληρωμένη θεώρηση της οικοτοξικολογίας από τα μόρια έως τα οικοσυστήματα. Αυτή η νέα έκδοση του καθιερωμένου εκπαιδευτικού συγγράμματος συνεχίζει να δίνει έμφαση στις αρχές αντί στην πρακτική, παρέχοντας τη διεπιστημονική προοπτική και τις βάσεις που απαιτούνται για την έρευνα.

Το κείμενο είναι οργανωμένο σε τρεις ενότητες, όπου αρχικά περιγράφονται οι μοριακές δομές, οι ιδιότητες και η τύχη των ρύπων στο περιβάλλον. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στις επιδράσεις των ρύπων στους ζωντανούς οργανισμούς σε μοριακό, κυτταρικό και ατομικό επίπεδο. Και στο τρίτο μέρος του βιβλίου που αφορά τη βιολογία πληθυσμών και τη γενετική πληθυσμών, τίθεται ένα ερώτημα με μεγάλο ενδιαφέρον για τους οικολόγους: Τι είδους επιδράσεις έχουν οι ρύποι σε επίπεδο πληθυσμού, κοινοτήτων, αλλά και ολόκληρου του οικοσυστήματος; Εξετάζεται επίσης ο τρόπος χρήσης της οικοτοξικολογίας στη βιοπαρακολούθηση της ρύπανσης του περιβάλλοντος, στη διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, στη διεξαγωγή μελετών πεδίου, στη μελέτη της ανάπτυξης ανθεκτικότητας και στον αναπτυσσόμενο τομέα των εκτιμήσεων της περιβαλλοντικής επικινδυνότητας. Σε όλα τα κεφάλαια του βιβλίου υπάρχουν παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης που εξηγούν τις αρχές.

Αυτή η έκδοση περιλαμβάνει νέα ύλη που αφορά τη ρύπανση με νανοσωματίδια, τη βιοσυσσώρευση, τους βιοδείκτες και τον χημικό πόλεμο στη φύση, καθώς και ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με τις μελλοντικές κατευθύνσεις της οικοτοξικολογίας. Πρόκειται για ένα περιεκτικό σύγγραμμα, το οποίο απευθύνεται και σε όσους ήδη εξασκούν την οικοτοξικολογία παρέχοντας μια στέρεη βάση για την κατανόηση των όσων συμβαίνουν στις χημικές ουσίες στον πραγματικό κόσμο, πού πηγαίνουν, πώς αποικοδομούνται τελικά και πώς επηρεάζουν τους μεμονωμένους οργανισμούς και τους πληθυσμούς που εκτίθενται σε αυτές.





Botetzagias I., Kevrekidou M., Malesios Chr. & Jones N. (2020) Exercising social control in PAYT (Pay-As-You-Throw) violations: the role of subjective evaluations and social capital. *Waste Management*, 105:347-354.

Fyllas N.M., C. Z. Michelaki A., Galanidis, E. Evangelou J., Zaragoza-Castells, **P.G. Dimitrakopoulos**, C. Tsantilas, M. Arianoutsou, & J. Lloyd. (2020) Functional trait variation among and within species and plant functional types in mountainous Mediterranean forests. *Frontiers in Plant Science* 11, 212, doi: 10.3389/fpls.2020.00212

Halkos G., **Skouloudis A.**, Malesios C. & Jones N. (2020) A Hierarchical Multilevel Approach in Assessing Factors Explaining Country-Level Climate Change Vulnerability. *Sustainability*, 12(11), 4438

Halkos G. & **Skouloudis A.** (2020) Environmental technology development and diffusion: panel data evidence from 56 countries. *Environmental Economics and Policy Studies*, <https://doi.org/10.1007/s10018-020-00279-2>.

Hatzianastassiou N., E. Ioannidis M., Gavrouzou, **M. B. Korras-Carraca**, C. D. Papadimas, **C. Matsoukas**, N. Benas, A. Fotiadi, M. Wild & I. Vardavas (2020) Global Dimming and Brightening Features during the First Decade of the 21st Century. *Atmosphere*, 11, 308; doi:10.3390/atmos11030308

Kattge J, Bönisch G, Diaz S, et al. (including **Dimitrakopoulos P.G., Fyllas N.M., Michelaki C.Z.**). 2020. TRY plant trait database – enhanced coverage and open access. *Global Change Biology* 26, 119– 188.

Michelaki C.Z., Fyllas N.M., Galanidis A., Aloupi M., Evangelou E., Arianoutsou M. & **Dimitrakopoulos P.G.** (2020). Adaptive flammability syndromes in thermo-Mediterranean vegetation, captured by alternative resource-use strategies. *The Science of the Total Environment* 718, 137437, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.137437>

Moreira X., Abdala-Roberts L., Galmán A., Bartlow A.W., Berny-Mier y Teran J.C., Carrari E., Covelo F., de la Fuente M., Ferrenberg S., **Fyllas N.M.**, Hoshika Y., Lee S.R., Marquis R.J., Namura M., Nell C.S., Pesendorfer M.B., Steele M.A., Vázquez-González C., Zhang S. & Rasmann S (2020). Ontogenetic consistency in oak defence syndromes. *Journal of Ecology*, <https://doi.org/10.1111/1365-2745.13376>

Nika M.C., **Ntaiou K.**, Elytis K., **Thomaidi V.S., Gatidou G., Kalantzi O.I.**, Thomaidis N.S. & **Stasinakis A.S.** (2020) Wide-scope target analysis of emerging contaminants in landfill leachates and risk assessment using RQ methodology. *Journal of Hazardous Materials* 394, 122493.

Oliveras I., Bentley L., **Fyllas N.M.**, Gvozdevaite A., Shenkin A.F., Prepah T. et al. (2020). The influence of taxonomy and environment on leaf trait variation along tropical abiotic gradients. *Frontiers in Forests and Global Change*, 3. <https://doi.org/10.3389/ffgc.2020.00018>

Thomaidi V.S., Tshouridou A., Matsoukas C., Stasinakis A.S., Petreas, M. & **Kalantzi, O.I.** (2020) Risk assessment of PFASs in drinking water using a probabilistic risk quotient methodology. *Science of the Total Environment*, 712, 136485.

Αριανούτσου Μ., **Δημητρακόπουλος Π.**, Παρμακέλης Α., Σφενδουράκης Σ., Τριάντης Κ. (γενική επιμέλεια έκδοσης). 2019. *Οικολογία, η οικονομία της φύσης* (R. Relyea, R. Ricklefs, Ecology, the economy of nature, 8η έκδοση). Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd/Π.Χ. Πασχαλίδης, 888 σελ. (ISBN: 978-9925-575-19-0).

Καλαντζή Ο.Ι. (επιμέλεια έκδοσης) 2020. *Εισαγωγή στην Οικοτοξικολογία* (C.H. Walker, R.M. Sibly, S.P. Hopkin, D.B. Peakall, 4η έκδοση). Εκδόσεις Κλειδάριθμος, 528 σελ. (ISBN: 978-960-645-017-4)

Αξιολόγηση Προγράμματος Σπουδών 2019-2020 από το Συμβούλιο Αποφοίτων – Εργοδοτών & το Δ.Σ. της ΕΠΠΕ

Το Συμβούλιο Αποφοίτων-Εργοδοτών συστάθηκε με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Περιβάλλοντος προκειμένου να συμβάλει στη βελτίωση παραμέτρων του Προγράμματος Σπουδών ιδιαίτερα όσων σχετίζονται με τις δεξιότητες που θα πρέπει να διαθέτουν οι απόφοιτοι ώστε να είναι ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας. Το 2020 προχώρησε στην πρώτη άτυπη αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος. Το Συμβούλιο καθώς και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδος (ΕΠΠΕ) αξιολογεί το πρόγραμμα σπουδών ως καλό ή πολύ καλό, θεωρεί ότι οι απόφοιτοι έχουν ικανότητα κατανόησης σύνθετων περιβαλλοντικών προβλημάτων και σύνδεσής τους με κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα, ενώ ζητούν μεγαλύτερη εστίαση σε πεδία όπως η κλιματική αλλαγή, η εταιρική διακυβέρνηση, η διαχείριση κρίσεων, η κυκλική οικονομία και η χωροταξία, μεταξύ άλλων. Θεωρούν ότι το Τμήμα και οι απόφοιτοι έχουν καλή φήμη στην αγορά εργασίας. Σημειώνουν την αναγκαιότητα οι μελλοντικοί Απόφοιτοι να διαθέτουν μεγαλύτερη πρακτική εμπειρία και εξειδίκευση. Προτείνουν να δοθεί έμφαση σε διεπιστημονικά προγράμματα σπουδών, ενδεχόμενα μέσω ανταλλαγών τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, και να υπάρξει μεγαλύτερη διασύνδεση με τις επιχειρήσεις. Η ανάγκη επικαιροποίησης του κειμένου κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων παραμένει πάγιο αίτημα. Τέλος, τονίζεται η ιδιαίτερη σχέση που υφίσταται μεταξύ αποφοίτων και Τμήματος, η οποία πρέπει να διευρυνθεί με την ανάληψη κοινών δράσεων προβολής και ενημέρωσης, με τη συμμετοχή αποφοίτων σε μαθήματα και πρακτικές ασκήσεις, καθώς και με τη σύμπλευση σε πολιτικές ή μείζονα περιβαλλοντικά ζητήματα που ανακύπτουν σε εθνικό επίπεδο

Αξιολόγηση της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας από τους προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος

Το Τμήμα Περιβάλλοντος προέβη στην διεξαγωγή αξιολόγησης της διαδικασίας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που προσέφερε σε προπτυχιακό επίπεδο στη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου 2020 λόγω της πανδημίας, μέσω της ανάρτησης ερωτηματολογίου στην πλατφόρμα διαχείρισης ηλεκτρονικής μάθησης Moodle την περίοδο 24 Απριλίου 2020 – 3 Μαΐου 2020.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 91 προπτυχιακούς φοιτητές, σε σύνολο 327 (ποσοστό συμπλήρωσης 28%). Οι φοιτητές χρησιμοποιούν ως επί το πλείστον Η/Υ για την παρακολούθηση των μαθημάτων (96.7%), τον οποίο χρησιμοποιούν κατ' αποκλειστικότητα (75.8%) και δεν τον μοιράζονται με άλλα μέλη της οικογένειάς τους. Η καταλληλότητα της σύνδεσής τους στο διαδίκτυο ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη παρακολούθηση των μαθημάτων κρίνεται επαρκής από το 65.3% των φοιτητών/τριών. **Το 42.9% αξιολογεί την ποιότητα των διαλέξεων ως ισοτίμη με αυτή των δια ζώσης μαθημάτων**, ενώ το 28.6% ως χειρότερη. Προβλήματα καταγράφηκαν σχετιζόμενα με τεχνικά ζητήματα (π.χ. σύνδεση στο διαδίκτυο, κακή ποιότητα ήχου ορισμένες φορές και έλλειψη υποδομής από την πλευρά των φοιτητών/τριών, όπως έλλειψη μικροφώνου), αλλά και ζητήματα ακαδημαϊκής φύσεως (δυσκολία παρακολούθησης και κατανόησης των φροντιστηριακών ασκήσεων, δυσκολία υλοποίησης των καθαρά εργαστηριακών μαθημάτων, δυσκολία επικοινωνίας και συνεννόησης με συμμαθητές/τριές για την εκπόνηση εργασιών). Στις προτάσεις τους περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η καταγραφή των διαλέξεων ώστε να είναι άμεσα διαθέσιμες οποτεδήποτε, η μείωση/αναπροσαρμογή της ύλης, η προσαρμογή της προτεινόμενης βιβλιογραφίας στις τρέχουσες συνθήκες λόγω της αδυναμίας πρόσβασης στις βιβλιοθήκες, και η περαιτέρω ενθάρρυνση των φοιτητών για ενεργό συμμετοχή στις διαλέξεις μέσω της διατύπωσης ερωτήσεων.



Πιστοποίηση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος

Στις αρχές Ιουλίου 2020, δημοσιεύτηκε η πιστοποίηση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης για το διάστημα 2020-2024. Το πρόγραμμα κρίθηκε ότι "ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΠΛΗΡΩΣ" με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) ενώ η επιτροπή αξιολόγησης έκανε ιδιαίτερη μνεία στο στην υψηλή εξωτερική χρηματοδότηση που εξασφαλίζει το Τμήμα, στην ύπαρξη της θερινής πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές καθώς και

στο γεγονός ότι αρκετές προπτυχιακές διπλωματικές εργασίες είναι τέτοιας ποιότητας που εξελίχθηκαν σε επιστημονικές δημοσιεύσεις. Η παρούσα επιτυχία υπογραμμίζει για μια ακόμη φορά την υψηλού επιπέδου εκπαίδευση που παρέχει το Τμήμα Περιβάλλοντος. Μπορείτε να διαβάσετε την πλήρη έκθεση αξιολόγησης [εδώ](#)



ΒΙΟ: Η **Ελένη Καράλη** αποφοίτησε από το Τμήμα Περιβάλλοντος το 2005, και το 2006 συνέχισε τις σπουδές της στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, όπου απέκτησε και τον διδακτορικό της τίτλο το 2012. Στη συνέχεια εργάστηκε ως μεταδιδακτορική ερευνήτρια μέχρι το καλοκαίρι του 2018. Από τότε, μέχρι και σήμερα είναι εξωτερική συνεργάτης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Έφτασα στη Μυτιλήνη το 2001. Μία εποχή που τα περιβαλλοντικά ζητήματα στη χώρα μας δεν περιλαμβάνονταν συχνά στις ατζέντες πολιτικών συζητήσεων και το επάγγελμα του περιβαλλοντολόγου ήταν λιγότερο γνωστό από ότι είναι σήμερα. Θυμάμαι ακόμα την απορία στα μάτια καθηγητών και φίλων λίγο πριν φύγω για το νησί. Ενώ εγώ τους ανακοίνωνα με πολύ ενθουσιασμό ότι πέρασα στο Τμήμα Περιβάλλοντος, εκείνοι νόμιζαν ότι μάλλον είχα κάνει κάποιο λάθος στη συμπλήρωση του μηχανογραφικού μου δελτίου.

Για καλή μου τύχη από τις πρώτες μέρες και στο νησί και στη σχολή αισθάνθηκα ότι η επιλογή μου ήταν σωστή. Ήμασταν γύρω στους 100 πρωτοετείς φοιτητές, που με τον καιρό γίναμε σχεδόν όλοι φίλοι. Μπήκα σε ένα καθαρό κτήριο, στο λόφο του πρώην 'Ξενία', όπου οι αίθουσες διδασκαλίας είχαν θέα το Αιγαίο. Συνάντησα υπομονετικές γραμματείς, έτοιμες να απαντήσουν στις ίδιες ερωτήσεις ξανά και ξανά. Άρχισα να παρακολουθώ ένα προσεκτικά σχεδιασμένο και εξαιρετικά ενδιαφέρον πρόγραμμα σπουδών, που μου έδινε τη δυνατότητα να προσαρμόσω τις σπουδές μου στα προσωπικά μου ενδιαφέροντα, αλλά και να αναπτύξω μια ολιστική θώρηση του περιβάλλοντος και της πολύπλευρης επιστήμης του. Και τέλος ίσως το πιο σημαντικό... γνώρισα φιλικούς αλλά απαιτητικούς καθηγητές (κάποιοι από τους οποίους αργότερα έγιναν μέντορες ζωής), με άριστη γνώση του αντικειμένου τους και κυρίως όρεξη να μοιραστούν τις γνώσεις, την εμπειρία και τον ενθουσιασμό τους μέσα αλλά και έξω από τις αίθουσες.

Το ακαδημαϊκό μου ταξίδι μέχρι τώρα ήταν γεμάτο. Ερευνητικά προγράμματα, διδασκαλία, διεθνή συνέδρια, δημοσιεύσεις, ταξίδια, συνεργασίες με ερευνητικά κέντρα και ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Κάποια από αυτά ήρθαν εύκολα. Κάποια άλλα...λιγότερο εύκολα. Τίποτα όμως δεν θα είχε συμβεί αν το 2001 η απορία στα μάτια κάποιων ανθρώπων με είχε αποτρέψει από το να γίνω και εγώ μέλος της κοινότητας του Τμήματος Περιβάλλοντος και να βάλω τις βάσεις που με βοήθησαν ουσιαστικά στο να πραγματοποιήσω όλα όσα ακολούθησαν τα επόμενα χρόνια.